

สารคดีสำหรับเด็กเยาวชน
รางวัลรองชนะเลิศ

แว่นแก้ว
ประจำปี
๒๕๕๒

๗๘ ตारा งวา

คณา คชา เขียน

รศ. ดร.อุษณีย์ ยศยิ่งยวด บรรณาธิการและคำนิยาม

ภูมิไฑู ปทุมสุติ ภาพปกและภาพประกอบ

๗๘

ตารางวา

คณา คชา เขียน
รศ. ดร.อุษณีย์ ยศยิ่งยวด บรรณาธิการและคำนิยาม
ภูมิไฑู ปทุมสูติ ภาพปกและภาพประกอบ

จัดพิมพ์โดย **Pen** สำนักพิมพ์ในเครือนานมีบุ๊คส์

๗๘ ตารางวา

คณา ศษา เขียนและถ่ายภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ ยศยิ่งยวด บรรณาธิการและคำนิยม

ภูมิไท ปทุมสูติ ภาพปกและภาพประกอบ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

ราคา ๑๓๕ บาท

© ลิขสิทธิ์ ๒๕๕๒: คณา ศษา

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

คณา ศษา.

๗๘ ตารางวา. -- กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ทีน, ๒๕๕๒.

๑๗๖ หน้า.

๑. วรรณกรรมสำหรับเยาวชน. ๒. ชีววิทยา--วรรณกรรมสำหรับเด็ก. I. ชื่อเรื่อง.

๘๕๕.๙๑๓

ISBN 978-616-04-0012-6

กรรมการผู้จัดการ สุวดี จงสถิตย์วัฒนา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายผลิตภัณฑ์ ราตรี สังสกฤษ
 บรรณาธิการบริหาร วาริน วรรณประสาธา บรรณาธิการเล่ม สุเทพ พรหมมงคล หัวหน้ากองประสาน
 งานการผลิต จรัสศรี พรหมเทพ ประสานงานการผลิต ฉัตรทิพย์ กสิสิทธิ์ อนุสรฯ ตาธเนศ หัวหน้า
 กองพิสูจน์อักษรและตรวจสอบ อัมพันธ์ คงมั่น พิสูจน์อักษรและตรวจสอบ สไมล์อาร์ต ผู้จัดการ
 กองศิลปกรรม กฤษดา เสงสงค์ ผู้ช่วยผู้จัดการกองศิลปกรรม สุนันท์ เพชรวาว คอมพิวเตอร์กราฟิก
 สุปราณี อภัยแสน สำนักงาน บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด เลขที่ ๑๑ ซอยสุขุมวิท ๓๑
 (สวีสติ) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
 โทร. ๐-๒๖๒๗๐-๕๘๐๐, ๐-๒๖๖๒-๓๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๖๒-๐๕๑๔
 e-mail: editorial@nanmeebooks.com

เพลตที่ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๕๐๓-๒๕๔๔ พิมพ์ที่ เยลโล่การพิมพ์ โทร. ๐-๒๕๓๑-๗๕๙๑
 จัดจำหน่ายทั่วประเทศ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด เลขที่ ๑๑ ซอยสุขุมวิท ๓๑ (สวีสติ) ถนนสุขุมวิท
 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ www.nanmeebooks.com

กระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเล่มนี้ช่วยในการถนอมสายตา เนื่องจากสะท้อนแสงเพียงเล็กน้อย

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาทิ หน้ากระดาษสลับกัน หน้าซ้ำ หน้าขาดหาย
 สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนใหม่ให้ โปรดส่งไปเปลี่ยนตามที่อยู่ด้านบน
 หรือติดต่อ Nanmeebooks Call Center โทร. ๐-๒๖๖๒-๓๐๐๐ กด ๑

คำนิยม

หนังสือเล่มนี้ นำอ่านทั้งในเชิงภาษาที่กลมกลืนกับสมัย วย และความสัมพันธที่น่ารักในครอบครัว กอปรกับเนื้อหาที่ใกล้ตัว และควรรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตรอบตัวเรา ทำให้ผู้อ่านได้ทั้งความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนที่มาที่ไปของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น ซึ่งทำให้น่าสนใจและชวนอ่านยิ่งขึ้น ผู้เขียนได้วิเคราะห์วิจัยความรู้ที่นำมาเขียนเป็นอย่างดี การเขียนหนังสือลักษณะนี้ดูเผิน ๆ น่าจะง่าย เพราะเป็นเนื้อหาที่ดูจะเป็นความรู้พื้น ๆ แต่ที่จริงแล้ว การอธิบายความรู้พื้น ๆ นี้ ให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านนี้ หรือมีแต่น้อย เช่น เด็ก ๆ นั้น ยากมากที่จะไม่ “**over simplify**” คือทำให้ง่ายจนผิดหลักทางวิชาการ ซึ่งอันตรายมากต่อการเรียนรู้ แต่ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ทำได้เป็นอย่างดี น่าชมเชย

อยากเห็นหนังสือลักษณะนี้ออกมามาก ๆ ในท้องตลาด ในราคาที่คนส่วนใหญ่ซื้อหาได้ เพราะจะเป็นอาวุธทางปัญญาให้แก่ประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังสามารถใช้หนังสือลักษณะนี้อธิบายความมหัศจรรย์และความลึกลับในธรรมชาติ เพื่อลดความเชื่ออย่างงมงายในสังคม และได้เข้าใจถึงเหตุและผลของความมหัศจรรย์หรือความลึกลับเหล่านั้น และคงจะช่วยให้คนไทยเข้าใจได้ว่า วิทยาศาสตร์นั้นอยู่ในวิถีชีวิตของเราตั้งแต่เกิดจนตาย

โดยสรุป หนังสือเล่มนี้เหมาะกับผู้อ่านทุกเพศทุกวัย ช่วยลดช่องว่างในความสัมพันธของมนุษย์กับธรรมชาติ หวังว่าคงจะมีผลงานของผู้เขียนท่านนี้ออกมาให้ชื่นชมอีกในอนาคตอันใกล้ และขอบคุณบริษัทนานมีบุ๊คส์ที่เห็นความสำคัญและมีวิธินำเสนอต่อสาธารณชนอย่างมีความรับผิดชอบ

รองศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ ยศยิ่งยวด

ที่ปรึกษาสถาบันทรัพย์สินทางปัญญา

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำสำนักพิมพ์

คณา คชา นักเขียนหญิงเจ้าของรางวัลชนะเลิศวรรณกรรมเยาวชน
แว่นแก้ว ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๔ จากนวนิยายเรื่อง *โลกใบนี้โคจรรอบ
กระทะกับหม้อเหล็ก (และต้นไม้ด้วย)* กลับมาอีกครั้งกับผลงานสารคดีที่ผสม
ผสาน "ความรู้" และ "ความบันเทิง" ได้อย่างกลมกลืนและแยบยล มีการ
ดำเนินเรื่องที่น่าติดตาม นับเป็นตัวอย่างที่ดีเยี่ยมให้แก่พ่อแม่ในการกระซิบ
ความสัมพันธ์กับลูกๆ พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้ด้านต่างๆ ลงไปในทุกกิจกรรม
ที่พ่อแม่ลูกทำร่วมกัน

สารคดีสำหรับเยาวชนเรื่อง *๗๘ ตารางวา* นี้ แสดงให้เห็นว่า ข้อจำกัด
ต่างๆ จะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป หากพ่อแม่มีความชาญฉลาดและพร้อมจะ
ทุ่มเทเพื่อลูกๆ ดังเช่นในพื้นที่เพียงแค่ ๗๘ ตารางวา แต่พวงชมพูและเทวีญ
ก็สามารถสร้างสรรคี่ให้เป็นโลกแห่งการเรียนรู้ที่แสนสนุกของลูกๆ ได้

ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก **รองศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์
ยศยิ่งยวด** ผู้เชี่ยวชาญด้านชีววิทยาที่มีผลงานโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์มากมาย
อาทิ ได้รับเลือกเป็นนิสิตเก่าวิทยาศาสตร์จุฬาฯ ดีเด่นปี ๒๕๔๕ ได้รับเลือก
เป็นหัวหน้าทีมวิชาชีววิทยา ในการเดินทางไปแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
โอลิมปิกระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๓๗, ๒๕๓๘ และ ๒๕๓๙ รับหน้าที่เป็น
บรรณาธิการต้นฉบับและเขียนคำนิยม สำนักพิมพ์ขอขอบพระคุณท่านมา
 ณ โอกาสนี้

สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ทีน

คำนำนักเขียน

ฉันดีใจทุกครั้งที่ได้ก็ๆ เดินตามฉันเกร์ชมสวนในบ้าน จากแรกๆ บ่นกัน หงุดหงิดว่า "ต้นไม้บ้านเราไม่เห็นสวยเลย" "มีน้อยไปหน่อยนะ" ตอนนี่เปลี่ยน เป็น "ต้นไม้บ้านเราเริ่มสวยแล้วนะ" "ต้นไม้บ้านเราเยอะแล้ว" แต่ลูก ทั้งสองคน โดยเฉพาะเจ้าตัวโต ก็ยังพูดให้ถูกใจ "ต้นไม้เยอะแล้วก็จริง แต่ เอาให้เยอะกว่านี้อีกนะ ให้เป็นป่าไปเลย"

โลกของสวนเล็กๆ มีอะไรให้เจออะเจอะแปลกๆ อยู่เรื่อยๆ เมื่อไม่นาน ก็มีหนอนผีเสื้อบุกบอมบ์เข้าโจมตีต้นบัวดินในกระถางที่กำลังงาม ทำเอาใบ บัวดินถูกเจ้านักห่ม่า...ห่ม่าจนเกลี้ยง เจ้าตัวเล็กมาเวียนดูเข้าเย็น พอเห็น สีหน้าสีตาแม่ซึกไม่ค่อยดี ก็ซิงพูดก่อนเลยว่า

"ปล่อยมันไว้ละ ต้นไม้ไม่ตายหรอก เดียวมันกิ่งออกใหม่ ไซ้มัย"

ตอนพูดว่า "ไซ้มัย" มองมาที่แม่นัยน์ตาแป้วเขียว ทำเอาที่คิดจะเขี่ยๆ หนอนผีเสื้อทิ้งไป เลยทำไม่ลง

สุดท้ายเจ้าบัวดินทั้งกระถาง ใบเลยหายเกลี้ยงหมด แต่ก็เหมือนที่ตัวเล็ก ว่า เจ้าบัวดินได้งอกใบขึ้นมาใหม่ และทำท่าว่าจะงามได้เหมือนเดิม

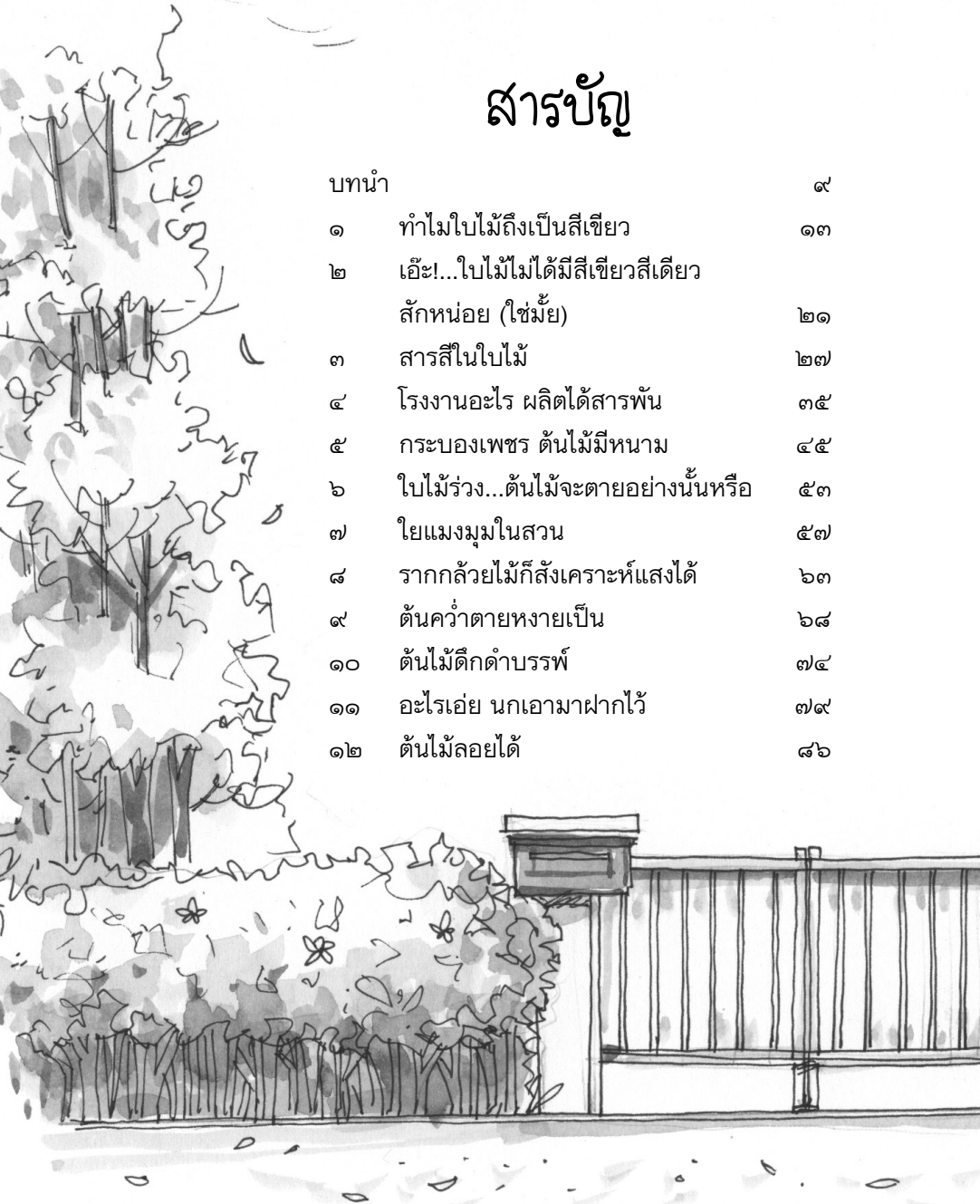
ชีวิตก็คงเป็นแบบนี้ ฟังพา เสียสละกันบ้าง แล้วอีกหน่อย ผีเสื้อตัว สวยๆ คงมาช่วยเจ้าดอกบัวดินผสมเกสร กลายเป็นเมล็ด และกลายเป็นต้น บัวดินต้นจิ๋วๆ ต้นใหม่

คณา คชา

สารบัญ

บทนำ		๙
๑	ทำไมไปไม่ถึงเป็นสีเขียว	๑๓
๒	เอ๊ะ!...ไปไม่ได้มีสีเขียวสีเขียว สักหน่อย (ใช้มัย)	๒๑
๓	สารสีในใบไม้	๒๗
๔	โรงงานอะไร ผลิตได้สารพัน	๓๕
๕	กระบองเพชร ต้นไม้มีหนาม	๔๕
๖	ใบไม้ร่วง...ต้นไม้จะตายอย่างนั้นหรือ	๕๓
๗	ใยแมงมุมในสวน	๕๗
๘	รากกล้วยไม้ก็สังเคราะห์แสงได้	๖๓
๙	ต้นคว่ำตายหงายเป็น	๖๘
๑๐	ต้นไม้ดีก็ดำบรรพ์	๗๔
๑๑	อะไรเอ่ย นกเอามาฝากไว้	๗๙
๑๒	ต้นไม้ลอยได้	๘๖

๑๓	ไปไม้จอมจี้จี้	๙๔
๑๔	เรื่องของดอกไม้	๙๗
๑๕	ดอกไม้มีกลิ่นหอม	๑๐๕
๑๖	มดเลี้ยงเพลี้ย	๑๑๓
๑๗	เรื่องของเมล็ด ลูกๆ ของต้นไม้	๑๑๘
๑๘	เมล็ดที่ล่องลอยได้	๑๒๗
๑๙	ต้นมะม่วง	๑๓๓
๒๐	เห็ดรา	๑๓๗
๒๑	รังนกบนต้นลำทม	๑๔๒
๒๒	สัตว์ปริศนาแห่งฤดูฝน	๑๔๖
๒๓	แมลงเม่า	๑๕๑
๒๔	ต้นเตย ต้นกล้วย และต้นพวงชมพู	๑๕๕
๒๕	การเดินทางของต้นไม้รอบโลก ในพื้นที่ ๗๘ ตารางวา	๑๖๓

๐๓

บทนำ

เรื่องของเรื่องมีอยู่ว่า พวงชมพูมีลูกชายกับลูกสาว
อยู่สองคน คนโตเป็นผู้ชาย ชื่อ "ใบกล้วย" คนเล็กเป็นลูกสาว
ชื่อ "ใบเตย"

ใบกล้วยอายุ ๘ ขวบ เป็นเด็กผู้ชายตัวกลม หน้าก็กลม
แถมใส่แว่นตากลมอีกต่างหาก หน้ากลมๆ ของใบกล้วย ทำให้
พวงชมพูตั้งชื่อเล่นๆ สำหรับเรียกขานเจ้าลูกชายไว้หลายชื่อ

เจ้าหน้าซาลาเปา

เจ้าหน้ามุนเค้ก

.....

"หน้ามุนเค้กคืออะไร" ใบกล้วยสงสัย

"มุนเค้กก็คือขนมไหว้พระจันทร์ไง"

ใบกล้วยตีหน้ามูยไม่เก็บอาการ "โธ่เอ๊ย! ขนมไหว้
พระจันทร์ ไม่เห็นชอบเลย" ใบกล้วยไม่ชอบขนมไหว้พระจันทร์

